

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת נח

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

יסודות האמונה

כשם שפתיחת פרשתנו עוסקת בסיפורו של צדיק, כך גם סיום פרשתנו עוסק בסיפורו של צדיק, סיפור לידתו של אבי האומה, אברהם אבינו ע"ה, שכל ענינו בעולם היה לפרסם את האמונה הקדושה בבורא העולם. ומכיון שכל ענינו של אברהם אבינו היה להנחיל את האמונה בבורא העולם, על כן הוא הראשון שיסד לנו את החגים הקשורים באמונה:

והיינו כי צילה של הסוכה הקדושה בה אנו יושבים בחג סוכות נקרא בזוהר הק' "צילא דמהמנותא", דהיינו שצילה של הסוכה מסוגל להכניס בלב האדם היושב בה אמונה טהורה בבורא העולם, וזאת משום ששורשה של מצות הסוכה בא לנו מאברהם אבינו ע"ה, כמבואר במדרש (בר"ר מח, י) שבשכר מה שאמר אברהם אבינו לשלושת אורחיו: "והשענו תחת העץ" זכינו שנתן לנו הקב"ה את מצות סוכה.

והרי עניינו של עץ זה היה לגלות את האמונה בעולם כמבואר בזוהר הק' שאותו עץ של אברהם אבינו לא היה עץ רגיל ככל שאר העצים, אלא שבעץ זה היה אברהם בודק את כל אורחיו אם שלמים הם באמונה בהקב"ה או שמא מאמינים הם בעבודה זרה, ואם היה העץ פורס ענפיו על האורח ונותן לו צל נעים ונאה, היה אברהם יודע שאדם זה שלם באמונה בהקב"ה, ואם היה העץ אוסף את כל ענפיו ולא נותן את צילו לאותו אדם, היה יודע אברהם שיש בליבו אפיקורסות, ולא היה מכניסו לביתו עד שהיה מטהר אותו מטומאת העבודה זרה על ידי שהיה מטבילו בנחל שהיה זורם שם בסמוך לעץ, והיה מחזירו בתשובה ומקרבו לאמונה הטהורה.

וכן המצה שאנו אוכלים בפסח נקראת בזוהר הק' "מיכלא דמהמנותא", דהיינו שאכילת המצה מסוגלת להכניס בליבו של האוכלה אמונה טהורה בבורא העולם, וזאת משום ששורשה של מצות אכילת מצה בא לנו מאברהם אבינו, כמו שהתורה מספרת שכשבאו המלאכים לאוהל של אברהם, ציוה אברהם את שרה אשתו "לושי ועשי עוגות" ומבארים חז"ל במדרש (בר"ר מח, יב) שאותו היום פסח היה, וציוה אברהם את שרה להכין להם מצות.

וזוהי בעצם עיקר חובתנו עלי אדמות, להתחזק עוד ועוד באמונה בבורא העולם, ולהאמין שהקב"ה מהוה ומחיה את העולם בכל רגע ורגע ממש מהאין המוחלט ליש, ואם יחליט הבורא שלא לברוא את העולם שוב ברגע הבא, תיכף העולם ישוב להיות אין גמור כפי שהיה מתחילה קודם שנברא. ואם כן, המציאות האמיתית היחידה שקיימת בעולם היא רק מציאות הבורא, וכל שאר הדברים שבעולם אינם כי אם אין ואפס ממש. לכן אין לו לאדם לחשוש ולהתיירא משום דבר שבעולם, וכן אין לו להצטער משום דבר שקורה בעולם, אלא יקבל את כל הבא עליו באהבה ובשמחה, שהרי הקב"ה בכבודו ובעצמו הוא זה שעשה זאת, ובודאי זה לטובה (ראה ברכות ס, ב), ועל ידי זה הוא ממתיק מעליו את כל הדינים, ופועל שבאמת הכל יהפך לטובה.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

עבודה שהיא מצווה

"כי אחר כך אם עוסק בדבר אחר, נפרד מהיחוד העליון למטה" - בעל התניא אומר כאן דבר מדהים ושווה לכל נפש - יהודי בא בבוקר ושמע שיעור בדף היומי או בתניא והתחזק ב"ה, הוא הרגיש שמחה מהמתיקות של הלימוד והדביקות בה', אבל כיון שעדיין לא נגמרה הקללה של אדם הראשון של "בזעת אפך תאכל לחם" (בראשית ג'), לכן כל אחד צריך לצאת לעבודה שלו, ואין עבודה שאין בה יסורים, שהרי בעבודה יש גזירה של "בזעת אפך", ולכן הוא חושש מאד שמא הוא יתנתק ח"ו מהדביקות האלקית שהיתה לו בשעת השיעור, הוא שואל את עצמו - 'איך אחרי השיעור הזה אני אלך לעסקים שלי, כמה אנשים קשים ומרים אני אפגוש שם, ואני אצטרך לדעת איך להתמודד איתם', ממשיך בעל התניא ואומר, "והיינו כשעוסק בדברים בטלים לגמרי, שאין בהם צורך כלל לעבודת ה'" - כלומר מה שאתה עלול להתנתק מה', זה רק אם אתה הולך לעסוק בדברים בטלים לגמרי, שאין בהם צורך כלל לעבודת ה', אבל אם אתה הולך כעת לעבודה כדי לקבל כסף לפרנס את ילדיך, ולשים אותם בתלמודי תורה, ולעזור לילדים הנשואים להתחזק בלימודם בכלל, בזה שאתה נוטל עליך במאמץ גדול את כל העול ומסייע להם בפרנסתם וחוסך מהם בלבולים וטירדות בעבודת ה' - אתה עוסק במצוה גדולה, ועליך לדעת שהעבודה שעבדת חשובה בשמים כמו לימוד גמרא.

זמני השבת

צאת השבת:	הדלקת נרות:
18:31 ר"ת 19:09	17:41 ירושלים
18:29 ר"ת 19:06	17:39 תל אביב
18:29 ר"ת 19:06	17:40 חיפה
18:31 ר"ת 19:09	17:41 באר שבע

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי וחכמי ישראל

מר"ן הרב עובדיה יוסף זיע"א - ג' חשון

הקשר בין מרן למו"ר

גדול הפוסקים הספרדים שקמו בדורות האחרונים, כיהן כראשון לציון, הנהגותיו ופסקיו התקבלו בכל בית יהודי בעולם כולו, כבר בגיל שבע עשרה הוציא את ספרו הראשון, ולאחר מכן הוציא עוד כחמישים ספרי הלכה, בין ספריו הרבים סדרות הספרים, יביע אומר, יחוה דעת, חזון עובדיה, הליכות עולם, מאור ישראל, וכו'.

קשר עז שרר בין מו"ר הרב יוסף אברג'ל לבין מרן הרב עובדיה יוסף זיע"א, את מפעלו האדיר של הרב יוסף המונה, אלפי אברכים, ישיבות, תלמודי תורה, ביה"ס ותיכון לבנות, גני ילדים ומעונות יום, את הכל הכניס הרב תחת נשיאותו של מרן. ומעולם לא ביקש הרב יוסף ממרן שום תמורה עבור מעשיו לא כסף לא מינוי פוליטי ולא משרה תורנית חשובה, וזאת אך ורק בשל אהבתו הגדולה והעצומה של מו"ר למרן, אחד מתלמידי מו"ר ערך לרב מאות שעות שיעורים של מרן, לפי סדר מועדי השנה, את השיעורים הללו היה הרב שומע במשך שעות רבות של נסיעה להפצת התורה ברחבי הארץ, וכך נהג הרב במשך שנים ארוכות.

את אהבתו הגדולה של מרן למו"ר ניתן היה לשמוע באחת הפעמים שהתבטא ואמר: "אף פעם לא אמר לי לא, כמה אתם צריכים להעריך אותנו, לדעת גדולתו שאוהב את התורה, הוא לא מוציא כסף ככה מהכיס שלו הוא חייב לטרוח ללכת מכאן לכאן עד שהוא מביא מעט כסף בשביל לתת לאברכים, לכן אני מוקיר אותו מאד".

בסרטון שהתפרסם לפני מס' שנים נשמע מרן אומר למו"ר: "אני מתפלל עליך שתעלה מעלה מעלה יהי רצון... אתה אהובי, אני אוהב אותך, אתה יודע שאני אוהב אותך?".

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת מו"ר הגאון החיד"א שליט"א

שמור על דעה צלולה

"וַיַּחַל נַח אִישׁ הָאֲדָמָה וַיֵּטַע כָּרִם: וַיִּשְׁתֶּה מִן הַיֵּין וַיִּשְׁכָּר וַיִּתְּגַל בְּתוֹךְ אֶהְלָה" (פרשת נח, פרק ט', כ- כא)

שמעתי מאבא היקר עטרת ראשינו רבינו יוסף אברג'ל שהביא את דברי המדרש, שכאשר בא נח לטעת את הכרם של הענבים, בא השטן והציע לנח שהוא יהיה שותף בכרם. הלך השטן ושחט כבש, ובדם של הכבש השקה את הכרם. אחר כך הלך השטן ושחט אריה, ובדם של האריה השקה את הכרם. לאחר מכן הלך השטן ושחט קוף ובדמו השקה את הכרם. ולאחר מכן הלך השטן והביא חזיר, שחטו, ובדמו השקה את הכרם.

אמר לו נח לשטן, מה אתה עושה? השיב לו השטן, כשהאדם שותה כוס אחת של יין הוא תמים ושקט כמו הכבש, לאחר מכן אם הוא שותה עוד כוס יין, הוא מרגיש בדמיון שהוא גיבור כמו אריה, יכול לפעול ולעשות ולהתאמץ ביותר. לאחר מכן שותה עוד כוס יין, הרי הוא כמו קוף, מדלג על השולחנות ועל הכסאות, ומקפץ מכאן לכאן. לאחר מכן הרי הוא שותה עוד כוס יין, ואז, חוץ מהכבוד, הריהו כמו חזיר שנובר באשפתות כך הוא מתערבב בתוך הקיא עד שהוא מקיא מחמת היין ונמאס בעיני כולם.

ולכן כשהאדם נזהר שלא להשתכר ביין ה' יתברך שמח בו. וכמו שאמרו בגמרא הקדושה מסכת יומא (דף עו:): ואמאי קרי ליה יין ואמאי קרי ליה תירוש? יין - שמביא יללה לעולם, תירוש - שכל המתגרה בו נעשה רש. רב כהנא הקשה כתיב 'תירש' וקרינן 'תירוש' זכה - נעשה ראש, לא זכה - נעשה רש. והיינו דרבא, שרבא הקשה כתיב 'ישמח' (בש' לשם שממה) וקרינן 'ישמח' (בש' שמאלית) זכה - משמחו, לא זכה - משממו.

ומכאן ילמד האדם כמה חשוב להמנע מהשכרות, וכמו שאבא היקר רבינו יוסף אברג'ל רגיל להביא את דברי הגמרא הקדושה במסכת פסחים (דף קיג:): שלושה הקב"ה אוהבן מי שאינו כועס ומי שאינו משתכר ומי שאינו מעמיד על מידותיו.

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

הרב מדייק כמו שעון

פעם אחת באתי למורי הרב יורם לאחר שעברו שלש שנים מאז שהתחתנתי ועוד לא זכיתי לילדים ובקשתי מהרב ברכה לילדים, הרב בירך אותי שאזכה לבן זכר צדיק כמו הבן איש חי, והרב הוסיף עוד משפט "ויותר לא לשאול אותי בדבר זה", שמחתי מאוד מברכתו של הרב וחזרתי הביתה לבשר לאשתי על ברכת הרב. מאז עברו עוד שלש שנים בהם לא זכיתי לשום בשורה טובה כמו שציפינו. ואז הזדמן לי להגיע לחופה שמורי הרב קידש בה, זכיתי להיות יחד עם הרב באיזה חדר צדדי שם הרב ישב לכתוב את הכתובה, ונשארתי עם הרב לבד בחדר, התחלתי להרהר בליבי: מתי יש לי הזדמנות ככה לבקש מהרב ברכה, אני אומר לעצמי אולי עכשיו, אבל הרב אמר לא לבקש שוב - אז לא, אבל אולי בכל זאת, וככה תוך כדי שאני מתלבט עם עצמי פתאום מורי הרב שלמד בדיוק ליקוטי מוהר"ן סגר את הספר פונה אלי ואומר לי: "מה אתה צריך? שיגעת אותי, כן לא, כן לא, מה אתה צריך?" עניתי לרב "חוץ מילדים שום דבר", הרב שאל: "אתה רוצה ילדים?" עניתי "כן הרב", וכך בערך עשר פעמים הרב שואל ואני עונה. הרב עצם את עיניו כאילו הוא נרדם, פתח את עיניו ואמר לי "זהו דוד, הכל בסדר, עוד חודשיים מהיום אשתך בהריון, תגיד לאשתך, ויותר אל תספרו לאף אחד". עברו חודשיים, אשתי הלכה לעשות בדיקת דם כדי לדעת האם היא בהריון, התוצאה שהיא קיבלה הייתה 'שלילי', אשתי נכנסה לצער גדול הרי הרב אמר, אז איך יכול להיות? ניסיתי לנחם אותה ואמרתי לה אם הרב אמר חודשיים זה לא בדיוק כמו שעון יכול להיות שזה יתעכב עוד קצת. עברו שבועיים, מתקשרים לאשתי מהמרפאה ואומרים לה "רצינו לומר לך שטעינו בבדיקה והתוצאה השלילית היא של בדיקה קודמת, את בהריון..."

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

הלכות מאה ברכות

שאלה: כמה ברכות צריך אדם לברך בכל יום, ומאיזה טעם?

תשובה: חייב אדם לברך בכל יום מאה ברכות, ותקנה זו נתקנה על ידי דוד המלך ע"ה, שבימיו הייתה מגיפה והיו מתים בה בכל יום מאה בני אדם ב"מ, ועמד דוד המלך ותיקן לברך בכל יום מאה ברכות ופסקה המגיפה.

וחכמים סמכו דין זה למה שנאמר (בשמואל ב' כ"ג א') "נאום הגבר הוקם על", ע"ל בגימטריא מאה. שפסוק זה נאמר כידוע על דוד המלך, שהקים עולה של תשובה. וכן מהפסוק (תהילים קכ"ח, ד') "הנה כי כן יבורך גבר ירא השם", יברך כתיב, כ"י כ"ן, בגימטריא מאה. ועוד יש לזה רמז בתורה (דברים י"ב), "ועתה ישראל מה השם אלהיך שואל מעמך", אל תיקרי "מה" אלא "מאה". ודרשו כן לפי שבפסוק זה יש צ"ט אותיות, וכשתוסיף א' על "מה", לעשותו "מאה", יהיו מאה אותיות, ויהיה מאה כמשמעו.

שאלה: כיצד מגיע אדם בזמן הזה למנין מאה ברכות בכל יום?

תשובה: בכל יום אדם מברך בדרך כלל יותר ממאה ברכות וזהו סדרן, עשרים ואחת ברכות יש בברכות השחר, וב' ברכות של טלית ותפילין, וב' ברכות של ברוך שאמר וישתבח, ושבע ברכות של קריאת שמע לפניך ולאחריה בערבית ושחרית יחד, וחמישים ושבע ברכות של תפילת לחש שחרית מנחה וערבית, הרי שמונים ותשע ברכות. וברכת על נטילת ידיים וברכת המוציא וארבע ברכות שבברכת המזון, ואם אוכל פת פעמיים ביום מרבה ברכות נוספות, ועוד מברך במשך היום ברכות הנהנין ואשר יצר, ונמצא שעובר את המאה ברכות בכל יום.

שאלה: כמה ברכות יחסרו לו לאדם ביום השבת מהסדר הרגיל בכל יום?

תשובה: בשבתות וימים טובים יחסרו לאדם ממנין מאה ברכות בקירוב לעשרים ברכות שהרי בכל אחת מתפילות לחש בשבת יש שבע ברכות, וארבע תפילות לחש יש בשבת ערבית שחרית מוסף ומנחה, הרי עשרים ושמונה ברכות, ואילו בימות החול יש בתפילות שבלחש בסך הכל חמישים ושבע ברכות, ואף ברכת התפילין חסרה בשבת, הרי שחסרו שלושים ברכות. ואמנם יש כעשר או שתים עשרה ברכות נוספות הואיל ובשבת יש ג' סעודות ובכל אחת יש ברכת על נטילת ידיים וברכת המוציא, וארבע ברכות של ברכת המזון. ועל כל פנים יחסרו בקירוב לעשרים ברכות ביום השבת.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

נתון לחסדי הרוח

סיפר רבי זאב וואלף מזיטומיר:

בימים בהם החלו האיכרים למרוד באדוניהם האצילים, הלכו במחשכים ועקרו את שתילי האילנות כדי לגרום הפסד לבעלי האחוזות. רצו המורדים לתת פרסום למעשיהם קשרו את השתילים בחבלים ותלו אותם לאורך הגן. נעקר השתיל משורשיו, מחוסר כל ערך תלה על החבל, באה הרוח ומרקידתו ומנענעתו לכל עבר כאילו שש ושמח, נתעלה ונתגדל... מבלי להרגיש שהקיץ הקץ על פריחתו...

כמוהו האדם, מטפס למעלה משיעור קומתו, נתון לחסדי הרוח, מפזם ומרקד, ואינו חש ומרגיש שנפילתו בלתי נמנעת...

מהילולת מורנו ורבנו הרב מיכאל אברג'ל בציון הקדוש

קרדיט צילום: ראובן סיגרונ - רובינהוד הפקות

בן איש חי 1 ת.ד 102 נתיבות
טל': 08-6381000